

May 2015 subject reports

Modern Greek A: Literature

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 16	17 - 31	32 - 44	45 - 57	58 - 70	71 - 82	83 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 17	18 - 32	33 - 43	44 - 55	56 - 68	69 - 79	80 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 5	6 - 10	11 - 13	14 - 17	18 - 21	22 - 25	26 - 30

Το θεματικό εύρος και η καταλληλότητα των εργασιών που υποβλήθηκαν

Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του σχολιασμού και των κειμενικών στοιχείων, φάνηκε να υπάρχει περισσότερη ανάγκη για την ανάλυση της διαδικασίας με την οποία ένας συγκεκριμένος σχολιασμός παράγεται από ένα συγκεκριμένο κομμάτι του κειμένου. Παρατηρήθηκε συχνά να γίνεται ένας απλός (μερικές φορές αόριστος) συσχετισμός του

σχολίου με τα κειμενικά στοιχεία. Επιπλέον, υπήρξε ανάγκη για μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ της έμφασης στην λεπτομέρεια (αράδα/ στίχος / λέξη) και της επίγνωσης του συνόλου. Η υπερβολική έμφαση στη λεπτομέρεια υπονομεύει μερικές φορές τη συνοχή της παρουσίασης και δίνει την εντύπωση του κατακερματισμού. Φαίνεται ότι σε γενικές γραμμές οι μαθητές απέδωσαν ικανοποιητικά, με μεγαλύτερη επιτυχία στο δεύτερο μέρος της εξέτασης, δηλαδή τη συζήτηση.

Οι επιδόσεις των υποψηφίων ως προς το κάθε κριτήριο χωριστά

Κριτήριο A: Όσον αφορά τη γνώση και την κατανόηση του ποιήματος, οι περισσότεροι υποψήφιοι απέδωσαν επαρκώς, αρκετοί από αυτούς παρουσίασαν πολύ καλή γνώση, μερικοί ήταν επιφανειακοί και κάποιοι εξαιρετικοί.

Κριτήριο B: Υπήρξε μια ως επί το πλείστον επαρκής εκτίμηση των επιλογών του συγγραφέα, με λιγότερους υποψηφίους να αναφέρουν μόνο μερικές από αυτές δείχνοντας περιορισμένη εκτίμησή τους, κάποιους να αποδίδουν πολύ καλά, λιγότερους εξαιρετικά και λίγους ανεπαρκώς.

Κριτήριο C: ο σχολιασμός των περισσότερων υποψηφίων δήλωνε μια σχεδιασμένη δομή. Αρκετά λιγότεροι υποψήφιοι κατάφεραν να οργανώσουν τον σχολιασμό τους αποτελεσματικά και εστιασμένα. Πιο λίγοι είχαν κάποια μόνο οργάνωση και εστίαση, κάποιοι απέδωσαν καλά και τρεις άσχημα.

Κριτήριο D: στη συζήτηση, οι περισσότεροι μαθητές απέδειξαν πως είχαν επαρκή γνώση και κατανόηση των έργων που συζητήθηκαν, λιγότεροι από αυτούς έδειξαν πολύ καλή και άριστη γνώση των έργων, και ακόμη λιγότεροι φάνηκαν να έχουν περιορισμένη έως ελάχιστη γνώση.

Κριτήριο E: η απάντηση των περισσότερων υποψηφίων δήλωνε πως ήταν καλά ενημερωμένοι με πρωτότυπη σκέψη, λιγότεροι απάντησαν ικανοποιητικά, ακόμη λιγότερες απαντήσεις ήταν μερικές φορές σχετικές, κάποιες ήταν εξαιρετικές και ελάχιστες φτωχές.

Κριτήριο F: η γλώσσα των περισσότερων υποψηφίων ήταν ως επί το πλείστον σαφής και κατάλληλη, αρκετοί μαθητές ήταν καλύτεροι, λιγότεροι πολύ καλύτεροι και κάποιοι χρησιμοποίησαν λιγότερο κατάλληλη γλώσσα.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Είναι χρήσιμο για τον μαθητή αν τα σχετικά ερωτήματα που θέτει ο καθηγητής επικεντρώνονται κυρίως στο κείμενο που εξετάζεται και την ερμηνεία του και όχι σε πιο γενικά θέματα που σχετίζονται με το έργο του συγγραφέα/ ποιητή στο σύνολό του. Θα άξιζε να εξεταστεί εάν μια εσωτερική δοκιμή βαθμολόγησης θα μπορούσε να εξασφαλίσει ότι υπάρχει μια ομοιογενής προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή των κριτηρίων.

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 16	17 - 19	20 - 23	24 - 30

Το θεματικό εύρος και η καταλληλότητα των εργασιών που υποβλήθηκαν

Ορισμένοι υποψήφιοι παρουσίασαν απλώς το κείμενο επαναλαμβάνοντας αφηγηματικά το περιεχόμενό του. Τέτοιοι σχολιασμοί οδήγησαν μόνο σε επιφανειακές ή περιγραφικές αναλύσεις. Αναφορικά με το πώς οι επιλογές του συγγραφέα παράγουν νόημα, παρατηρήθηκε μερικές φορές μια επιφανειακή και μηχανική χρήση και συζήτηση των λογοτεχνικών χαρακτηριστικών και μια μάλλον επιδερμική συσχέτισή τους με την ερμηνεία. Όσον αφορά την οργάνωση, υπήρχε ορισμένες φορές ανεπαρκής απόδειξη για την αναγνώριση από πλευράς του υποψηφίου της σημασίας των λεπτομερειών του κειμένου, ενώ οι συνδέσεις μεταξύ των ιδεών δεν ήταν πάντα προφανείς. Φαίνεται ότι σε γενικές γραμμές οι μαθητές απέδωσαν σωστά, όντας πιο επιτυχείς στα κριτήρια Γ και Δ και λιγότερο στα κριτήρια Α και Β.

Οι επιδόσεις των υποψηφίων ως προς το κάθε κριτήριο χωριστά

Κριτήριο Α: Όσον αφορά τη γνώση και την κατανόηση του ποιήματος, οι περισσότεροι μαθητές απέδωσαν επαρκώς, λιγότεροι επέδειξαν κάποια γνώση και περιορισμένη ερμηνεία, κάποιοι πήγαν καλά και ελάχιστοι πολύ καλά.

Κριτήριο Β: υπήρχε μια ως επί το πλείστον επαρκής εκτίμηση των επιλογών του συγγραφέα, με λιγότερους υποψηφίους να αναφέρουν μόνο μερικές από αυτές, αρκετούς να αποδίδουν επαρκώς, λιγότερους πολύ καλά και ελάχιστους φτωχά.

Κριτήριο C: στα σχόλια πολλών μαθητών υπήρχαν στοιχεία μιας προγραμματισμένης δομής, ενώ λιγότεροι ήταν σαφώς οργανωμένοι, αρκετοί είχαν περιορισμένες ενδείξεις για σχεδιασμένη δομή, και κάποιοι ήταν πολύ καλά οργανωμένοι.

Κριτήριο D: η γλώσσα των περισσότερων μαθητών ήταν ως επί το πλείστον σαφής και κατάλληλη, πολλοί μαθητές είχαν καλύτερες επιδόσεις, ελάχιστοι πήγαν πολύ καλύτερα και μερικοί χρησιμοποίησαν λιγότερο κατάλληλη γλώσσα.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Οι μαθητές πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να διεξάγουν τον σχολιασμό τους χωρίς διακοπή. Η παρουσίαση του κάθε μαθητή θα πρέπει να πραγματοποιείται μέσα σε 8 λεπτά και τα

υπόλοιπα 2 λεπτά θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τις ερωτήσεις του δασκάλου. Ο συνολικός χρόνος του σχολιασμού θα πρέπει να είναι 10 λεπτά. Επιπλέον, θα έπρεπε να καταβληθεί προσπάθεια, ώστε το σύνολο των δέκα λεπτών να συμπληρώνεται με ερωτήσεις. Η αρίθμηση των στίχων ή των αράδων θα μπορούσε να αποδειχθεί εξαιρετικά χρήσιμη για τους υποψηφίους, όταν γίνονται αναφορές στο κείμενο. Αξίζει να εξεταστεί, επιπλέον, κατά πόσον η φωτοτύπηση του κειμένου (και κατόπιν η σάρωσή του για την φόρτωση) θα μπορούσε να είναι μια εναλλακτική λύση για την ηλεκτρολόγηση, καθώς αυτό θα επιτρέψει να διατηρείται η πρωτότυπη στίξη του. Είναι, επιπλέον, ευεργετικό για τον μαθητή αν οι ερωτήσεις που γίνονται από τον καθηγητή είναι σύντομες.

Higher level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Το θεματικό εύρος και η καταλληλότητα των εργασιών που υποβλήθηκαν

Παρά το γεγονός ότι σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά η γενική εντύπωση είναι αρκετά βελτιωμένη αναφορικά με τις γραπτές εργασίες στα από μετάφραση έργα, η πρόοδος αφορά περισσότερο συγκεκριμένα σχολεία, ενώ άλλα έχουν παραμείνει σε επιλογές θεμάτων και σε τρόπους χειρισμού που δεν υπηρετούν με απόλυτη ευστοχία τα κριτήρια αξιολόγησης.

Τίτλοι που έχουν έναν καθαρά κοινωνιολογικό, ιστορικό ή ψυχολογικό προσανατολισμό και στο πλαίσιο αυτό προσεγγίζουν το περιεχόμενο εμβαθύνοντας ενίοτε σε αυτό, δεν υπηρετούν τους στόχους ενός λογοτεχνικού δοκιμίου. Ως αποτέλεσμα η βαθμολογία δε δικαιώνει τον κόπο των υποψηφίων παρά το γεγονός ότι οι επισημάνσεις τους μπορεί να είναι γενικότερα εύστοχες.

Τίτλοι όπως, «Τεχνικές σκιαγράφησης των ηρώων στη νουβέλα [...]», «Οι αφηγηματικές επιλογές του [...] που κατευθύνουν τον αναγνώστη στη νουβέλα [...]» μπορεί να διαθέτουν ένα λογοτεχνικό προσανατολισμό, ωστόσο, τα ζητήματα που πρέπει να αναπτυχθούν, είναι τόσο διευρυμένα, ώστε οι κειμενικές αναφορές είναι μάλλον αδύνατο να είναι λεπτομερείς, όπως και η εξέταση των τρόπων με τους οποίους οι επιλογές του συγγραφέα διαμορφώνουν το νόημα.

Σε ορισμένες άλλες εργασίες, η αδυναμία έγκειται καθαρά στον τρόπο χειρισμού, καθώς ο υποψήφιος εστιάζει περισσότερο στο περιεχόμενο σε μια απόπειρα γενικού σχολιασμού του και ελάχιστα -έως καθόλου-, στην εξέταση των λογοτεχνικών επιλογών.

Η οδηγία στο Subject Report του 2014 είναι εξαιρετικά χρήσιμη και οφείλει να ληφθεί πολύ σοβαρά υπόψη: «Titles must be closely defined and with a tight literary focus. Thorough and well-supported analyses that probe deeply into the meanings of a literary works and show an active interest in accurately conveying how its language, structure and style shape these meanings achieve the highest marks”.

Σε αυτήν την περίπτωση, τίτλοι ιδιαίτερα εστιασμένοι, όπως «Ο υπαινικτικός ερωτικός λόγος μεταξύ Έντας και Μπρακ, στην αρχή της δεύτερης πράξης του έργου [...]» είτε η υφολογική εξέταση ενός μονολόγου είτε η εξέταση σκηνικών οδηγιών σε μία μόνο σκηνή οφείλουν, για να λάβουν την άριστη αξιολόγηση, να αναδείξουν τη γνώση του κειμένου μέσα από την ένταξή τους στην πλοκή, μέσα από τη διεισδυτική ανάλυση, -καθώς η σημασία του νοήματος καθορίζεται από τα ευρύτερα συμφραζόμενα και τη γνώση του έργου ως συνόλου-, είτε με πιο συγκεκριμένες αναφορές ή συνδέσεις με άλλα σημεία του έργου.

Ορισμένα λογοτεχνικά έργα έχουν επί μακρόν χρησιμοποιηθεί από ορισμένα σχολεία με αποτέλεσμα την επανάληψη ίδιων ή παρόμοιων τίτλων στις εργασίες, γι' αυτό και οι επιλογές των έργων, συστήνεται να ανανεώνονται πιο συστηματικά.

Οι επιδόσεις των υποψήφιων ως προς το κάθε κριτήριο χωριστά

Criterion A: Fulfilling the requirements of the reflective statement

Το Reflective Statement αποτελεί απάντηση σε συγκεκριμένη ερώτηση: "How was your understanding of cultural and contextual considerations of the work developed through the interactive oral?". Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκε πως η μετάφρασή της υπήρξε είτε άστοχη είτε παραπλανητική για τους υποψηφίους. Το ερώτημα δεν επικεντρώνεται στο πώς μέσω του Interactive Oral αναπτύχθηκε η κατανόηση για τα συμφραζόμενα του έργου. Ο υποψήφιος καλείται βασιζόμενος σε *συγκεκριμένες πληροφορίες από τη διαδραστική συζήτηση πάνω στα ιστορικά, κοινωνικά, γραμματολογικά συμφραζόμενα της εποχής, του τόπου και της βιογραφίας του συγγραφέα, να αναδείξει το πώς αυτές επέδρασαν, ώστε σε σχέση με την κοινωνική του εμπειρία να προβληματιστεί και να αναπτύξει την προσωπική του κατανόηση για ζητήματα που παρουσιάζονται στο ίδιο το έργο.*

Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να διστάζουν να διατυπώσουν το τι δεν είχαν κατανοήσει, γιατί ακριβώς αυτό είναι το ζητούμενο και η αφετηρία από την οποία αποτυπώνεται η ανάπτυξη της κατανόησης. Το περιορισμένο όριο των λέξεων καθιστά χρήσιμη την άμεση εισαγωγή στο ζήτημα του έργου που προβλημάτισε τους υποψηφίους, οι οποίοι στα νέα ελληνικά θα πρέπει να γράψουν α' πρόσωπο ενικού, καθώς η ανάπτυξη της κατανόησης οφείλει να είναι προσωπική και όχι συλλογική. Τα συμφραζόμενων οφείλουν να συνδεθούν με ένα ή περισσότερα σημεία του έργου και πάνω σε αυτά τα δεδομένα να αναπτυχθεί ο προσωπικός προβληματισμός και να αποτυπωθεί η ανάπτυξη της κατανόησης.

Σημαντική παράμετρος στην οποία δεν έχει δοθεί έμφαση, είναι το πόσο η ιδεολογία, η κοινωνική ηθική αλλά και οι κοινωνικές συμβάσεις της σύγχρονης εποχής δυσκόλεψαν ή βοήθησαν έναν υποψήφιο να κατανοήσει περισσότερα ζητήματα που παρουσιάζονται στο έργο.

Criterion B: Knowledge and understanding

Το θέμα της εργασίας οφείλει να προκύπτει μέσα από τη διαδικασία του supervised writing. Κατά συνέπεια, οι ερωτήσεις παρότρυνσης (prompt questions) παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση ενός τίτλου με περιορισμένη ευρύτητα και, ταυτόχρονα, λογοτεχνικό προσανατολισμό.

Η συστηματική αναφορά σε κειμενικά δεδομένα αποτελεί βασική προϋπόθεση, ώστε να υπηρετηθεί η απαίτηση του κριτηρίου για τη γνώση του κειμένου: «assertions without evidence of some kind (quotation, close textual reference) do not meet the requirements of displaying knowledge and understanding.». Κατά συνέπεια, η λεπτομερής γνώση που απαιτείται για την άριστη αξιολόγηση, δε μπορεί να επιβεβαιωθεί, αν οι τίτλοι είναι διευρυμένοι.

Ταυτόχρονα, ο ερμηνευτικός σχολιασμός μιας εργασίας με πιο στενό θέμα, για να αξιολογηθεί με άριστα, θα πρέπει να εμβαθύνει με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύεται πως η γνώση και η κατανόηση δεν είναι μερική ή αποσπασματική αντίστοιχα, αλλά καθορίστηκε από τη γνώση των συμφραζομένων του έργου ως συνόλου.

C: Appreciation of the writer's choices

Σημαντική υπήρξε η βελτίωση στη συστηματική εξέταση των λογοτεχνικών επιλογών, αν και η παρατήρηση δεν αφορά το σύνολο των εργασιών.

Θα πρέπει να καταστεί απόλυτα σαφές ότι για τις 6 μονάδες που αποδίδονται στο κριτήριο Β, αντίστοιχες μονάδες αποδίδονται και στο πώς "τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά, η θεατρική γλώσσα, οι σκηνικές και σκηνοθετικές οδηγίες, τα κοστούμια ή ο φωτισμός διαμορφώνουν το νόημα". Επί της ουσίας τα κριτήρια Β και C προσδιορίζουν την αναγκαιότητα της παράλληλης εξέτασης μορφής και περιεχομένου.

Αν και η εξέταση της γλώσσας επί της ουσίας σημαίνει εξέταση της μετάφρασης που χρησιμοποιείται, αυτό δε θα πρέπει να αποθαρρύνει τους υποψήφιους. Το κριτήριο αξιολόγησης είναι απολύτως σαφές στο συγκεκριμένο θέμα.

Criterion D: Organization and development

Επισημαίνεται ότι: «Different conventions and approaches, including the linear, thematic, stylistic, holistic and circular are acceptable and should be rewarded. Supporting examples must be evaluated in terms of how fluently they are incorporated and integrated in order to shape and advance the argument.»

Αυτό που αξιολογείται στη δομή δεν είναι μόνο η ύπαρξη παραγράφων, η εσωτερική τους δομή, η αλληλουχία ή η συνεκτικότητά τους, αλλά και η διαδικασία παραγωγής μιας ερμηνείας που θα πρέπει εύστοχα να αποτυπώνεται. Η αξιολόγηση της δομής εστιάζει στην τεκμηρίωση των επιχειρημάτων και την ερμηνευτική συλλογιστική διαδικασία η οποία καταλήγει σε ένα ορισμένο συμπέρασμα.

Criterion E: Language

Η χρήση λογοτεχνικών όρων κρίνεται απαραίτητη. Ιδιαίτερα υψηλό το επίπεδο της γλώσσας αυτή τη χρονιά.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Ο όρος "Written Assignment" είναι σύμφωνα με το νέο οδηγό ο όρος που πρέπει να καθιερωθεί για τη συγκεκριμένη εργασία.

Η άριστη γλώσσα σε αρκετές εργασίες δημιούργησε μια αμφιβολία για το αν αποτυπώνεται με αυθεντικότητα η δυνατότητα των υποψηφίων σε αυτές. Ο ρόλος του καθηγητή είναι ιδιαίτερα σημαντικός στη διασφάλιση της ακαδημαϊκής εντιμότητας.

Standard level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Το θεματικό εύρος και η καταλληλότητα των εργασιών που υποβλήθηκαν

Παρά το γεγονός ότι σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά η γενική εντύπωση είναι αρκετά βελτιωμένη αναφορικά με τις γραπτές εργασίες στα από μετάφραση έργα, η πρόοδος αφορά περισσότερο συγκεκριμένα σχολεία, ενώ άλλα έχουν παραμείνει σε επιλογές θεμάτων και σε τρόπους χειρισμού που δεν υπηρετούν με απόλυτη ευστοχία τα κριτήρια αξιολόγησης.

Τίτλοι όπως «Η θέση της γυναίκας στο έργο...» ή «Ο ρόλος της θρησκείας στο έργο...», που έχουν έναν καθαρά κοινωνιολογικό, ιστορικό ή ψυχολογικό προσανατολισμό και στο πλαίσιο αυτό προσεγγίζουν το περιεχόμενο εμβαθύνοντας ενίοτε σε αυτό, δεν υπηρετούν τους στόχους ενός λογοτεχνικού δοκιμίου. Ως αποτέλεσμα η βαθμολογία δε δικαιώνει τον κόπο των υποψηφίων παρά το γεγονός ότι οι επισημάνσεις τους μπορεί να είναι γενικότερα εύστοχες.

Τίτλοι όπως «Η ερμηνεία των προσώπων και η τοποθέτησή τους μέσα στην αλληγορία του πολέμου», «Τα πρόσωπα κλειδιά στο μυθιστόρημα... που αντικατοπτρίζουν τη φιλοσοφία και τη ζωή του συγγραφέα», «Με ποιον τρόπο οι χαρακτήρες εκφράζουν την προσωπική ηθική τους μέσα σε μια διεφθαρμένη κοινωνία στο έργο...», μπορεί να διαθέτουν ένα λογοτεχνικό προσανατολισμό, ωστόσο, τα ζητήματα που πρέπει να αναπτυχθούν είναι τόσο διευρυμένα, ώστε οι κειμενικές αναφορές είναι μάλλον αδύνατο να είναι λεπτομερείς, όπως και η εξέταση των τρόπων με τους οποίους οι επιλογές του συγγραφέα διαμορφώνουν το νόημα.

Η οδηγία στο Subject Report του 2014 είναι εξαιρετικά χρήσιμη και οφείλει να ληφθεί πολύ σοβαρά υπόψη: «Titles must be closely defined and with a tight literary focus. Thorough and

well-supported analyses that probe deeply into the meanings of a literary works and show an active interest in accurately conveying how its language, structure and style shape these meanings achieve the highest marks”.

Σε αυτήν την περίπτωση, τίτλοι ιδιαίτερα εστιασμένοι όπως «Η κατασκευή και η λειτουργία της καταστασιακής ειρωνείας στο διάλογο Μπρακ-Έντα όπως αναπτύσσεται στην τελευταία σκηνή του θεατρικού έργου «Έντα Γκάμπλερ» ή «Τα πιστόλια ως σύμβολα στην Έντα Γκάμπλερ» είτε η υφολογική εξέταση ενός μονολόγου είτε η εξέταση σκηνικών οδηγιών σε μία μόνο σκηνή οφείλουν, για να λάβουν την άριστη αξιολόγηση, να αναδείξουν τη γνώση του κειμένου μέσα από την ένταξή τους στην πλοκή, μέσα από τη διεισδυτική ανάλυση, -καθώς η σημασία του νοήματος καθορίζεται από τα ευρύτερα συμφραζόμενα και τη γνώση του έργου ως συνόλου-, είτε με πιο συγκεκριμένες αναφορές ή συνδέσεις με άλλα σημεία του έργου.

Ορισμένα λογοτεχνικά έργα έχουν επί μακρόν χρησιμοποιηθεί από ορισμένα σχολεία με αποτέλεσμα την επανάληψη ίδιων ή παρόμοιων τίτλων στις εργασίες, γι' αυτό και οι επιλογές των έργων, συστήνεται να ανανεώνονται πιο συστηματικά.

Οι επιδόσεις των υποψήφιων ως προς το κάθε κριτήριο χωριστά

Criterion A: Fulfilling the requirements of the reflective statement

Το Reflective Statement αποτελεί απάντηση σε συγκεκριμένη ερώτηση: "How was your understanding of cultural and contextual considerations of the work developed through the interactive oral?". Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώθηκε πως η μετάφρασή της υπήρξε είτε άστοχη είτε παραπλανητική για τους υποψηφίους. Το ερώτημα δεν επικεντρώνεται στο πώς μέσω του Interactive Oral αναπτύχθηκε η κατανόηση για τα συμφραζόμενα του έργου. Ο υποψήφιος καλείται βασιζόμενος σε *συγκεκριμένες πληροφορίες από τη διαδραστική συζήτηση πάνω στα ιστορικά, κοινωνικά, γραμματολογικά συμφραζόμενα της εποχής, του τόπου και της βιογραφίας του συγγραφέα, να αναδείξει το πώς αυτές επέδρασαν, ώστε σε σχέση με την κοινωνική του εμπειρία να προβληματιστεί και να αναπτύξει την προσωπική του κατανόηση για ζητήματα που παρουσιάζονται στο ίδιο το έργο.*

Οι υποψήφιοι δεν πρέπει να διστάζουν να διατυπώσουν το τι δεν είχαν κατανοήσει, γιατί ακριβώς αυτό είναι το ζητούμενο και η αφετηρία από την οποία αποτυπώνεται η ανάπτυξη της κατανόησης. Το περιορισμένο όριο των λέξεων καθιστά χρήσιμη την άμεση εισαγωγή στο ζήτημα του έργου που προβλημάτισε τους υποψηφίους, οι οποίοι στα νέα ελληνικά θα πρέπει να γράψουν α' πρόσωπο ενικού, καθώς η ανάπτυξη της κατανόησης οφείλει να είναι προσωπική και όχι συλλογική. Τα συμφραζόμενων οφείλουν να συνδεθούν με ένα ή περισσότερα σημεία του έργου και πάνω σε αυτά τα δεδομένα να αναπτυχθεί ο προσωπικός προβληματισμός και να αποτυπωθεί η ανάπτυξη της κατανόησης.

Σημαντική παράμετρος στην οποία δεν έχει δοθεί έμφαση, είναι το πόσο η ιδεολογία, η κοινωνική ηθική αλλά και οι κοινωνικές συμβάσεις της σύγχρονης εποχής δυσκόλεψαν ή βοήθησαν έναν υποψήφιο να κατανοήσει περισσότερα ζητήματα που παρουσιάζονται στο έργο.

Criterion B: Knowledge and understanding

Το θέμα της εργασίας οφείλει να προκύπτει μέσα από τη διαδικασία του supervised writing. Κατά συνέπεια, οι ερωτήσεις παρότρυνσης (prompt questions) παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση ενός τίτλου με περιορισμένη ευρύτητα και, ταυτόχρονα, λογοτεχνικό προσανατολισμό.

Η συστηματική αναφορά σε κειμενικά δεδομένα αποτελεί βασική προϋπόθεση, ώστε να υπηρετηθεί η απαίτηση του κριτηρίου για τη γνώση του κειμένου: «assertions without evidence of some kind (quotation, close textual reference) do not meet the requirements of displaying knowledge and understanding.». Κατά συνέπεια, η λεπτομερής γνώση που απαιτείται για την άριστη αξιολόγηση, δε μπορεί να επιβεβαιωθεί, αν οι τίτλοι είναι διευρυμένοι.

Ταυτόχρονα, ο ερμηνευτικός σχολιασμός μιας εργασίας με πιο στενό θέμα, για να αξιολογηθεί με άριστα, θα πρέπει να εμβαθύνει με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύεται πως η γνώση και η κατανόηση δεν είναι μερική ή αποσπασματική αντίστοιχα, αλλά καθορίστηκε από τη γνώση των συμφραζομένων του έργου ως συνόλου.

C: Appreciation of the writer's choices

Σημαντική υπήρξε η βελτίωση στη συστηματική εξέταση των λογοτεχνικών επιλογών, αν και η παρατήρηση δεν αφορά το σύνολο των εργασιών.

Θα πρέπει να καταστεί απόλυτα σαφές ότι για τις 6 μονάδες που αποδίδονται στο κριτήριο B, αντίστοιχες μονάδες αποδίδονται και στο πώς "τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά, η θεατρική γλώσσα, οι σκηνικές και σκηνοθετικές οδηγίες, τα κοστούμια ή ο φωτισμός διαμορφώνουν το νόημα". Επί της ουσίας τα κριτήρια B και C προσδιορίζουν την αναγκαιότητα της παράλληλης εξέτασης μορφής και περιεχομένου.

Αν και η εξέταση της γλώσσας επί της ουσίας σημαίνει εξέταση της μετάφρασης που χρησιμοποιείται, αυτό δε θα πρέπει να αποθαρρύνει τους υποψήφιους. Το κριτήριο αξιολόγησης είναι απολύτως σαφές στο συγκεκριμένο θέμα.

Criterion D: Organization and development

Επισημαίνεται ότι: «Different conventions and approaches, including the linear, thematic, stylistic, holistic and circular are acceptable and should be rewarded. Supporting examples must be evaluated in terms of how fluently they are incorporated and integrated in order to shape and advance the argument.»

Αυτό που αξιολογείται στη δομή δεν είναι μόνο η ύπαρξη παραγράφων, η εσωτερική τους δομή, η αλληλουχία ή η συνεκτικότητά τους, αλλά και η διαδικασία παραγωγής μιας ερμηνείας που θα πρέπει εύστοχα να αποτυπώνεται. Η αξιολόγηση της δομής εστιάζει στην τεκμηρίωση των επιχειρημάτων και την ερμηνευτική συλλογιστική διαδικασία η οποία καταλήγει σε ένα ορισμένο συμπέρασμα.

Criterion E: *Language*

Η χρήση λογοτεχνικών όρων κρίνεται απαραίτητη. Ιδιαίτερα υψηλό το επίπεδο της γλώσσας αυτή τη χρονιά.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Ο όρος "Written Assignment" είναι σύμφωνα με το νέο οδηγό ο όρος που πρέπει να καθιερωθεί για τη συγκεκριμένη εργασία.

Η άριστη γλώσσα σε αρκετές εργασίες δημιούργησε μια αμφιβολία για το αν αποτυπώνεται με αυθεντικότητα η δυνατότητα των υποψηφίων σε αυτές. Ο ρόλος του καθηγητή είναι ιδιαίτερα σημαντικός στη διασφάλιση της ακαδημαϊκής εντιμότητας.

Higher level paper one**Component grade boundaries**

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 2	3 - 5	6 - 8	9 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20

Το υπό εξέταση απόσπασμα από το πεζό της Έρης Σωτηροπούλου "Η Φάρσα" υπήρξε αρκετά πιο απαιτητικό σε σχέση με το αντίστοιχο κείμενο της προηγούμενης χρονιάς. Η εκτεταμένη σε αρκετά σημεία ασάφεια δημιούργησε σημαντική δυσκολία σε επίπεδο κατανόησης. Ωστόσο, η ασάφεια αυτή έδωσε τη δυνατότητα να γίνουν δεκτές αρκετές ερμηνευτικές προτάσεις από τη στιγμή που διέθεταν ένα επίπεδο τεκμηρίωσης. Το ποίημα του Γιάννη Βέρβερη "Cortina 1964" ήταν αρκετά πιο προσβάσιμο σε σύγκριση με το πεζό που αναφέρθηκε, αλλά και σε σχέση με το ποίημα της προηγούμενης χρονιάς. Ωστόσο, οι περισσότεροι υποψήφιοι απέφυγαν να το επιλέξουν.

Οι υποψήφιοι φάνηκαν αρκετά πιο προετοιμασμένοι να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες του άγνωστου κειμένου. Η επίδοσή τους παρουσιάζεται σημαντικά βελτιωμένη και αντανάκλα την προσπάθειά τους για ανάπτυξη ανεξάρτητης και γνήσιας κριτικής σκέψης. Τα αποτελέσματα κρίνονται ικανοποιητικά και επιτρέπουν την αισιοδοξία και μεγαλύτερη βελτίωση στο μέλλον.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης που φάνηκαν δύσκολα στους υποψήφιους

Η εκτεταμένη ασάφεια του πεζού κατέστησε αρκετά σημεία δυσνόητα και σκοτεινά. Ορισμένοι υποψήφιοι παγιδεύτηκαν στη νοηματική θολότητα και δεν κατόρθωσαν να εξετάσουν το μέρος μέσα στο όλον προκειμένου να αναπτύξουν μια συνολική νοηματική προσέγγιση μέσα από την οργάνωση ερμηνευτικών συλλογισμών και συνδέσεων. Ως αποτέλεσμα ορισμένα δοκίμια

αντανακλούσαν αυτήν τη σύγχυση, κάποια άλλα οδηγήθηκαν σε παρανοήσεις ή σε ανερμάτιστες ερμηνείες.

Η εξέταση του ποιήματος πρόβαλε σε περιορισμένες περιπτώσεις την αδυναμία αναγωγής ενός φαινομενικά κυριολεκτικού λόγου στο μεταφορικό του περιεχόμενο. Τα γενικότερα συμφραζόμενα δεν υπολογίστηκαν με επάρκεια και δεν έπαιξαν το ρυθμιστικό ρόλο στον καθορισμό του νόηματος. Αντί, επομένως, να γίνει κατανοητό ότι το ποίημα αναφέρεται στην ιδιαίτερη σχέση του ποιητικού υποκειμένου με το αυτοκίνητό του, η εντύπωση πως απευθύνεται σε μία "δεσποινίδα", λειτούργησε παραπλανητικά. Στις περιπτώσεις αυτές οι συστηματικές προσωποποιήσεις εξαπάτησαν την κατανόηση.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης στα οποία οι υποψήφιοι φάνηκαν καλά προετοιμασμένοι

Οι περισσότεροι υποψήφιοι φάνηκαν καλά προετοιμασμένοι και ικανοί να αναγνωρίσουν τις λογοτεχνικές επιλογές. Η προσέγγισή τους, ωστόσο, υπήρξε ορισμένες φορές πιο πολύ τεχνική και επιφανειακή χωρίς να έχει αναδειχθεί με επάρκεια ο τρόπος με τον οποίο οι τεχνικές διαμορφώνουν το νόημα. Η γνώση της θεωρίας είναι σημαντική, αλλά αποτελεί μέσο για την ανάλυση. Σκοπός του δοκιμίου που σχολιάζει ένα άγνωστο λογοτεχνικό κείμενο, δεν είναι να δημιουργηθεί ένας κατάλογος λογοτεχνικών επιλογών.

Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των υποψηφίων στην αντιμετώπιση των επιμέρους ερωτήσεων

Criterion A:

Είναι ανάγκη να επισημανθεί η ευστοχία με την οποία υπηρετήθηκε το κριτήριο A σε ένα τουλάχιστον επαρκές επίπεδο με την ενσωμάτωση στο δοκίμιο κειμενικών αναφορών. Η ύπαρξη και η αξιοποίησή τους αποτελεί σαφή απαίτηση του συγκεκριμένου κριτηρίου, καθώς τα δεδομένα του κειμένου αποτελούν τεκμήριο κατανόησης πάνω στο οποίο θα βασιστεί τελικά και η ανάλυση και η ερμηνεία. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να γίνεται συστηματική χρήση τους και εύστοχη επιλογή, ώστε από μόνα τους να αποδεικνύουν την κατανόηση και να συντελούν στον ουσιαστικότερο σχολιασμό του περιεχομένου. Η κάθε κειμενική αναφορά θα πρέπει να είναι περιορισμένης έκτασης και να αποτελεί αφορμή για εμβάθυνση, ώστε να αποφεύγεται η αίσθηση οποιασδήποτε περίληψης ή αναδιήγησης.

Criterion B:

Η ισοτιμία των κριτηρίων A και B υποδεικνύει τη συνεξέταση μορφής και περιεχομένου ως βασική πυξίδα στη διαδικασία ανάλυσης και σχολιασμού. Αναγνωρίζεται πως οι περισσότεροι υποψήφιοι υπηρέτησαν με τρόπο ικανοποιητικό το συγκεκριμένο κριτήριο αναφερόμενοι στη λειτουργία του αφηγητή, την εστίαση, τους ποικίλους αφηγηματικούς τρόπους και τις τεχνικές, τη μορφή, τη δομή, την οργάνωση του αφηγηματικού χρόνου, τα σχήματα λόγου, την ατμόσφαιρα, τις λεξιλογικές επιλογές.

Υπογραμμίζεται πάντως πως η αναγνώριση των λογοτεχνικών επιλογών δε διασφαλίζει την επάρκεια, αν δε συνοδεύεται από σχολιασμό του τρόπου με τον οποίο η κάθε λογοτεχνική

επιλογή που αναφέρεται, διαμορφώνει και καθορίζει το νόημα. Για το λόγο αυτόν η όποια γνώση της θεωρίας της λογοτεχνίας δεν μπορεί να είναι ούτε μηχανική ούτε επιφανειακή, προκειμένου να υπηρετήσει την ερμηνεία και το σχολιασμό του περιεχομένου.

Criterion C:

Ελάχιστα ήταν τα δοκίμια με απουσία οργάνωσης παραγράφων, προβληματική συνοχή και αλληλουχία νοήματος, ενώ σε κάποια άλλα η έννοια της παραγράφου ταυτιζόταν με εκείνη της ενότητας. Εξίσου σημαντική αστοχία αποτελεί η αποσπασματική προσέγγιση του άγνωστου κειμένου, ο σχολιασμός δηλαδή απομονωμένων λέξεων ή φράσεων χωρίς καμία ουσιαστική σύνδεση με το ευρύτερο νόημα του κειμένου και την ερμηνευτική εμβάθυνση στο περιεχόμενό του. Πρέπει να σημειωθεί πως, ενώ η επάρκεια θα μπορούσε να υπηρετηθεί με την εύστοχη παραγραφοποίηση, το συγκεκριμένο κριτήριο απαιτεί επιπλέον την ικανότητα διαμόρφωσης ερμηνευτικών συλλογισμών. Ορισμένοι υποψήφιοι παρουσίασαν τις απόψεις τους περισσότερο ως συμπεράσματα παρά ως λογική διαδικασία η οποία αξιοποιεί τις κειμενικές αναφορές ως τεκμηρίωση, προχωρά στην κατασκευή ερμηνευτικών επιχειρημάτων και καταλήγει στην ανάπτυξη συλλογισμών.

Criterion D:

Η επάρκεια στη χρήση της γλώσσας αναγνωρίστηκε στα περισσότερα δοκίμια καθώς οι διατυπώσεις διέθεταν σαφήνεια και δεν υπήρχαν συντακτικά και εκφραστικά λάθη. Ωστόσο, σημαντική θα πρέπει να είναι η προσπάθεια οι υποψήφιοι να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους, να εξασκηθούν σε πιο σύνθετες δομές λόγου και να εξοικειωθούν απαραίτητα με τη χρήση λογοτεχνικών όρων. Η διδασκαλία του άγνωστου κειμένου θα ήταν εύστοχο να ξεκινήσει από την παρουσίαση των κριτηρίων αξιολόγησης. Είναι σημαντικό η όποια εξάσκηση να ξεκινήσει έγκαιρα από τον πρώτο έτος, ώστε οι υποψήφιοι να έχουν επαρκή εξάσκηση και ικανό χρόνο να υπερβούν οποιαδήποτε αδυναμία. Ισότιμα θα πρέπει να δοθούν άγνωστα κείμενα τόσο για πεζό όσο και για την ποίηση. Η σύνδεση της διδασκαλίας του άγνωστου κειμένου με το μάθημα Theory of knowledge κρίνεται απαραίτητη τόσο για την ενίσχυση της προσωπικής δημιουργικής κρίσης των υποψηφίων όσο και για την ανάπτυξη τεκμηριωμένων ερμηνευτικών συλλογισμών.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Η διδασκαλία του άγνωστου κειμένου θα ήταν εύστοχο να ξεκινήσει από την παρουσίαση των κριτηρίων αξιολόγησης. Είναι σημαντικό η όποια εξάσκηση να ξεκινήσει έγκαιρα από τον πρώτο έτος, ώστε οι υποψήφιοι να έχουν επαρκή εξάσκηση και ικανό χρόνο να υπερβούν οποιαδήποτε αδυναμία. Ισότιμα θα πρέπει να δοθούν άγνωστα κείμενα τόσο για πεζό όσο και για την ποίηση. Η σύνδεση της διδασκαλίας του άγνωστου κειμένου με το μάθημα Theory of knowledge κρίνεται απαραίτητη τόσο για την ενίσχυση της προσωπικής δημιουργικής κρίσης των υποψηφίων όσο και για την ανάπτυξη τεκμηριωμένων ερμηνευτικών συλλογισμών.

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 8	9 - 10	11 - 13	14 - 15	16 - 20

Φέτος η πλειονότητα των υποψηφίων απέδωσε επαρκώς. Υπήρξε προτίμηση για την πεζογραφία, με την ποίηση επίσης να έχει εκτεταμένα αναλυθεί. Και τα δύο κείμενα προσέφεραν ευκαιρίες για ανάλυση και ερμηνεία όλων των δυνατοτήτων και των επιπέδων απόδοσης.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης που φάνηκαν δύσκολα στους υποψήφιους

Το κύριο πρόβλημα με τις περισσότερες από τις απαντήσεις της πεζογραφίας ήταν η τάση των υποψηφίων προς αναπαραγωγή της πλοκής του κειμένου και μερικών από τα κύρια τεχνικά χαρακτηριστικά του. Η κεντρική αντίθεση του κειμένου ερμηνεύτηκε μερικές φορές με τρόπο μονοδιάστατο και επαναλαμβανόμενο, έτσι ώστε η ανάλυση διατηρήθηκε σε ένα επιφανειακό επίπεδο. Αρκετές απαντήσεις ήταν ελλιπείς ως προς τη συζήτηση όλων των στοιχείων (π.χ. περιστατικό με τον τραγουδιστή). Αν και οι περισσότερες από αυτές τις απαντήσεις ξεκίνησαν καλά, διακόπηκαν κατά την έναρξη του δεύτερου τμήματος του κειμένου. Άλλες απαντήσεις περιόρισαν κάπως το νόημα του κειμένου, συνδέοντάς το με πολύ συγκεκριμένα ή ήσσονος σημασίας θέματα / ζητήματα (ρατσισμός, υστεροφημία, οικογενειακή ζωή κλπ). Έτσι, το κείμενο ήταν πλήρως κατανοητό, αλλά η ανάλυση ήταν ατελής και η οργάνωση μάλλον προβληματική. Επιπλέον, υπήρχαν απαντήσεις που «υπερ-ερμήνευαν» το κείμενο, ή επικεντρώνονταν στην ψυχολογική ή κοινωνιολογική ερμηνεία των απόψεων που εκφράζονταν σε αυτό και στις αντιδράσεις των χαρακτήρων, χωρίς να διερευνούν την λειτουργία των τεχνικών του συγγραφέα και χωρίς να σχολιάζουν την δομή του αποσπάσματος. Κάποιες άλλες απαντήσεις αποθαρρύνθηκαν από την φαινομενική έλλειψη αποφασιστικότητας από την πλευρά του αφηγητή ως προς την επιλογή ενός από τις δύο κοσμοθεωρίες.

Τέλος, το μεγαλύτερο μέρος των επαρκών έως και αποδεκτών απαντήσεων βασίστηκε στις παραγράφους του κειμένου, μία επιλογή που προκάλεσε προβλήματα στην ανάλυση καθώς η δομή κειμένου δεν ήταν ούτε ισορροπημένη ούτε ομοιογενής. Αυτό εξηγεί τη μειωμένη απόδοση στο κριτήριο Γ.

Σε σχέση με το ποίημα, οι λιγότερο επιτυχείς απαντήσεις ήταν περιορισμένες, επιφανειακές και περιγραφικές, συμβάλλοντας έτσι λιγότερο σε μια ουσιαστική ανάγνωση, και μάλλον παρέχοντας κάποιες εντυπώσεις από το ποίημα. Οι λιγότερο τεκμηριωμένες ερμηνείες προήλθαν από την συζήτηση της σχέσης του ποιητή με την ελληνική ιστορία, κυρίως λόγω,

πιστεύω, της σχετικής υποσημείωσης που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για την ερμηνεία, κάτι που θα έπρεπε γενικά να αποφεύγεται.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης στα οποία οι υποψήφιοι φάνηκαν καλά προετοιμασμένοι

Η πεζογραφία παρείχε το βασικό πλαίσιο για την ανάλυση, το οποίο ήταν μια κεντρική αντίθεση μεταξύ ιδεαλισμού και ρεαλισμού (στη ζωή, την τέχνη, την κοινωνία κλπ). Το κείμενο σε ορισμένες απαντήσεις θεωρήθηκε ως λογοτεχνικό (αλληγορικά) δοκίμιο, με επίκεντρο τις δύο ακραίες θέσεις του «τεχνητού» και του «φυσικού». Αυτό που οι υποψήφιοι καλούσαν πραγματικά να κάνουν ήταν να διερευνήσουν τους τρόπους με τους οποίους αναπτυσσόταν η κεντρική διαφορά. Οι καλύτεροι υποψήφιοι σχολίασαν την πολιτισμική ιδιαιτερότητα των μη Ελληνικών ονομάτων των χαρακτήρων, αλλά και την ειρωνική οπτική γωνία του αφηγητή απέναντι και στους δύο χαρακτήρες και στους αντίστοιχα διαφορετικούς τρόπους αφήγησης (άμεσο, έμμεσο, ελεύθερο πλάγιο λόγο κλπ). Οι πιο επιτυχημένες απαντήσεις επέκτειναν τις σημασιολογικές διαστάσεις του κειμένου πέρα από την κεντρική αντίφαση, αποκτώντας έτσι πρωτοτυπία και διατηρώντας τον κεντρικό θεματικό άξονα του κειμένου.

Κυριότερη πρόκληση για το ποίημα ήταν να κατανοηθεί το διαφορετικό νόημα και τη λειτουργία των βασικών γεγονότων (συζήτηση, περιγραφή, διαφοροποίηση). Οι περισσότεροι από τους υποψηφίους σχολίασαν την αποστασιοποίηση του ποιητικού υποκειμένου. Οι καλύτερες απαντήσεις απέδωσαν την θέση αυτή με λεπτομερή γραμματική μορφολογική διερεύνησή του κειμένου (ρήματα, χρόνοι, επαναλήψεις, ρυθμικές αλλαγές κλπ), και ανέλυσαν την ψυχολογία του τέλους σε όλες τις πτυχές της από τις πιο ευτυχισμένες στις πιο καταθλιπτικές.

Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των υποψηφίων στην αντιμετώπιση των επιμέρους ερωτήσεων

Κριτήριο Α: Οι περισσότεροι υποψήφιοι προσέφεραν μια αναλυτική και συστηματική ανάλυση, η οποία δεν έφθασε σε βαθιά ερμηνεία, εντόπισε, ωστόσο, τα απαραίτητα σημεία. Αρκετοί από αυτούς δείξαν μια καλή κατανόηση του αποσπάσματος, που ερμήνευσαν πειστικά, λιγότεροι απάντησαν με κάποια κατανόηση και μερικοί παρείχαν μια απάντηση με πολύ καλή κατανόηση.

Κριτήριο Β: Σε γενικές γραμμές, οι περισσότερες απαντήσεις αναφέρθηκαν στα σημαντικά τεχνικά μέσα του κειμένου. Όμως, υπήρχε μικρή ένδειξη μιας βαθύτερης κατανόησης της λειτουργίας τους. Αρκετές απαντήσεις κάνανε κάποια αναφορά, αλλά καμία ανάλυση της τεχνικής του συγγραφέα, ενώ λιγότερες απαντήσεις ανέλυσαν το κείμενο καλά και μερικές πολύ καλά.

Κριτήριο Γ: Στις περισσότερες απαντήσεις οι ιδέες ήταν επαρκώς οργανωμένες με κάποια συνοχή. Σε αρκετές απαντήσεις οι ιδέες παρουσιάστηκαν σε μια καλά οργανωμένη δομή, σε λιγότερες περιπτώσεις οι ιδέες είχαν κάποια οργάνωση και σε μερικές οι ιδέες οργανώθηκαν αποτελεσματικά.

Κριτήριο Δ: Η χρήση της γλώσσας ήταν συνήθως πολύ καλή. Σε αρκετές περιπτώσεις η γλώσσα ήταν μερικές φορές σαφής και προσεκτικά επιλεγμένη, σε λιγότερες απαντήσεις η

γλώσσα ήταν πολύ σαφής και αποτελεσματική, ενώ σε μερικές περιπτώσεις η γλώσσα ήταν πολύ φτωχή.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Μία λεπτομερής ανάλυση από μόνη της δεν είναι απαραίτητα μια «εκ του σύννεγγυς» ανάλυση. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν τους υποψηφίους να συνειδητοποιήσουν ότι η απάντηση που παρέχει έναν κατάλογο των τεχνικών δεν οδηγεί αυτομάτως σε συμπεράσματα ή σημαντικές παρατηρήσεις. Υπάρχουν αφηγηματολογικά «φιλικές» απαντήσεις που αναπαράγουν μόνο παρεξηγήσεις. Από την άλλη πλευρά, η επιδίωξη κάποιας απάντησης να προσαρμόσει την ανάγνωση σε μία όχι πλήρως εδραιωμένη ερμηνεία που δόθηκε στην εισαγωγή, δεν οδηγεί πάντα σε επιτυχές γραπτό. Επιπλέον, η ακρίβεια μόνη της δεν δείχνει πάντα μία πειστική επιχειρηματολογία και μια καλή σχέση με τον γραπτό λόγο. Υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία με την οποία οι μαθητές πρέπει να εξοικειωθούν περισσότερο, και η οργάνωση της απάντησής τους είναι ένα σημαντικό μέρος της. Ιδιαίτερη προσοχή, επομένως, αξίζει να δοθεί στην δύσκολη μετάβαση από τις τεχνικές του κειμένου στις σημασιολογικές του ιδιότητες. Οι μαθητές πρέπει να μάθουν ότι δεν υπάρχει απαραίτητα ένα κρυφό μήνυμα ή μια προαποφασισμένη έννοια. Η κατανόηση προκύπτει από τις επιλογές του συγγραφέα και την προσεκτική αξιολόγηση τους.

Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν τους υποψηφίους να εξοικειωθούν περισσότερο με κείμενα γραμμένα σε πιο “ανοικτές” μορφές. Το Paper 1 δεν εξετάζει την ποσότητα των αφηγηματολογικών τεχνικών ή το τεχνικο-αναλυτικό jargon που οι υποψήφιοι του IB μπορούν να απορροφήσουν, αλλά μάλλον, τον τρόπο που μπορούν να διαβάζουν και να κατανοούν ένα νέο κείμενο. Το μεγαλύτερο μέρος της λογοτεχνίας του 20ού αιώνα γράφτηκε με μοντερνιστικούς τρόπους, και οι τρόποι αυτοί πρέπει να κατανοηθούν μέσα από την ανάγνωση και την ανάλυση.

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 11	12 - 14	15 - 17	18 - 20	21 - 25

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης που φάνηκαν δύσκολα στους υποψηφίους

Στατιστικά φέτος υπήρχαν λιγότεροι υποψήφιοι που βαθμολογήθηκαν στην υψηλότερη κλίμακα. Αυτό εν μέρει οφείλεται στη σημαντική μείωση του αριθμού υποψηφίων που επέλεξαν το μάθημα στο υψηλότερο επίπεδο (HL), αλλά κυρίως ήταν συνέπεια του είδους των

ερωτήσεων της εξέτασης, που απαιτούσαν κριτική σύνθεση και προσωπική ανταπόκριση, καθώς συνέκλιναν περισσότερο προς το πνεύμα και τους στόχους του μαθήματος και του IBO.

Παρόλο που κάποιοι υποψήφιοι επέδειξαν εξαιρετική γνώση των έργων που είχαν μελετήσει και πέτυχαν πολύ εύστοχη ερμηνεία, η ερμηνεία αυτή δεν υποστηρίχθηκε πάντα με κατάλληλα επιλεγμένες, δηλαδή σε σχέση με την ερώτηση που απαντούσαν, αναφορές στα έργα. Αυτό τους στέρησε τον πλήρη βαθμό στο **Κριτήριο Α (Γνώση και Κατανόηση των Έργων)**.

Κριτήριο Β (Ανταπόκριση στην Ερώτηση): Η διατύπωση κάποιων ερωτήσεων (κυρίως για την Ποίηση και το Μυθιστόρημα) δυσκόλεψε τους υποψήφιους. Πολλοί αποδείχτηκαν ανώριμοι για μια κριτική κατανόησή τους και για τη σύνθεση μιας τεκμηριωμένης και πλήρους απάντησης σ' αυτές, ενώ άλλοι παρανόησαν εν μέρει ή συνολικά την ερώτηση που επέλεξαν.

Μερικοί υποψήφιοι προσπάθησαν να προσαρμόσουν στις απαντήσεις τους υλικό που είχαν αποστηθίσει, και μερικά γραπτά αποτελούσαν προετοιμασμένες απαντήσεις σε ερωτήσεις των εξεταστικών περιόδων 2013 και 2014. Συνεπώς υπήρξαν μερικές απαντήσεις πολύ παρόμοιες μεταξύ τους, που δεν ανταποκρίνονταν στην επιλεγμένη ερώτηση με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Ακόμη κι αν αυτές οι απαντήσεις ήταν συνεπείς, σαφείς και πλήρεις, οι υποψήφιοι ζημιώθηκαν βαθμολογικά όχι μόνο στο **Κριτήριο Β**, αλλά και στα **Κριτήρια Α και C**.

Σε κάποια από αυτά τα γραπτά υπήρχαν μία ή δύο καταληκτικές παράγραφοι, στις οποίες ο υποψήφιος συνέδεε το δοκίμιό του με το βασικό θέμα της ερώτησης. Παρόλο που αυτό δεν είναι αρκετό, αυτοί οι υποψήφιοι κέρδισαν βαθμολογικές μονάδες στο **Κριτήριο Β**, αλλά τις έχαναν από το **Κριτήριο D (Οργάνωση και Ανάπτυξη)**, καθώς το δοκίμιο χώλαινε από άποψη συνοχής.

Η **σύγκριση** ανάμεσα στα δύο έργα που εξετάστηκαν από τους υποψήφιους ήταν συχνά επιφανειακή και γενικόλογη, και δεν αφορμώνταν από την ερώτηση. Πολλές φορές δε γινόταν σαφής η θεματική και/ή η τεχνική διαφορά ανάμεσα στα δύο έργα με αφορμή το θέμα του δοκιμίου.

Φαίνεται πως πολλοί υποψήφιοι ακόμη δεν έχουν εμπεδώσει ότι πρέπει να **αξιολογούν** τα έργα και τις διαφορές τους με αφορμή το ζητούμενο της ερώτησης. Ακόμη και στα γραπτά που γινόταν προσπάθεια αξιολόγησης, πολλές φορές έλειπε εκείνο το σχόλιο που θα αιτιολογούσε το πώς το υπό συζήτηση θέμα συνδέεται με το συνολικό έργο και τον στόχο του.

Η παρουσία μιας γενικής παραγράφου (συχνά προλογικής), όπου δίνονται πληροφορίες για τα έργα και τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν αποτελεί επιτυχή **σύγκριση και αξιολόγηση**, επειδή αυτές οι γενικές πληροφορίες δε συνδέονται ευθέως με το ζητούμενο και δεν οδηγούν λογικά στο συνολικό έργο.

Στις περιπτώσεις αυτές ο υποψήφιος ζημιωνόταν και στο **Κριτήριο της δομής (D)**, επειδή έλειπε η σταδιακή ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου επιχειρήματος.

Το **Κριτήριο C (Σχολιασμός των Λογοτεχνικών Συμβάσεων του Γένους)** εξακολουθεί να δυσκολεύει τους υποψήφιους. Γινόταν κατά κανόνα αναφορά στις λογοτεχνικές συμβάσεις των έργων, αλλά όχι πάντα σε σχέση με το ζητούμενο, ενώ στα περισσότερα γραπτά έλειπε το

επιχείρημα που θα αιτιολογούσε τη σχέση περιεχομένου – λογοτεχνικών συμβάσεων με αφορμή την ερώτηση.

Ένα άλλο κοινό πρόβλημα μεταξύ των γραπτών εξακολουθεί να είναι η χρήση της **γλώσσας (Κριτήριο Ε)**. Πολλοί υποψήφιοι προσπαθούν να ανακαλέσουν ή να μιμηθούν ένα επίπεδο ύφους που δεν έχουν κατακτήσει. Έτσι υπήρχαν σε αρκετά γραπτά κάποιες εντυπωσιακές παράγραφοι χωρίς νόημα και/ή χωρίς υφολογική σχέση με το υπόλοιπο γραπτό. Φαίνεται πως αυτό συμβαίνει επειδή οι υποψήφιοι προσπαθούν να απομνημονεύσουν προετοιμασμένες σημειώσεις ή όρους που προφανώς δεν έχουν κατανοήσει και εμπεδώσει.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης στα οποία οι υποψήφιοι φάνηκαν καλά προετοιμασμένοι

Φαίνεται ότι τα περισσότερα σχολεία έχουν εξοικειωθεί με τον νέο οδηγό του μαθήματος (Language A: Literature guide) και έχουν αξιοποιήσει τις πληροφορίες των εκθέσεων (Subject Reports) των δύο προηγούμενων χρόνων.

Οι περισσότεροι υποψήφιοι γνώριζαν τα έργα στα οποία εξετάστηκαν, μερικοί από αυτούς σε βάθος, και κάποιοι κατάφεραν να συνθέσουν μια προσωπική απάντηση στην ερώτηση που επέλεξαν αξιολογώντας την αλληλεπίδραση μορφής – περιεχομένου πειστικά και λεπτομερώς.

Μπορεί οι ερωτήσεις να ήταν φέτος πιο δύσκολες, όμως, από την άλλη, επέτρεπαν σε διαφορετικές απαντήσεις να θεωρηθούν σωστές, αν ήταν στοιχειοθετημένες. Πράγματι, υπήρξαν αρκετά πολύ καλά γραπτά και κάποια εξαιρετικά, αν και πολύ διαφορετικά μεταξύ τους.

Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των υποψηφίων στην αντιμετώπιση των επιμέρους ερωτήσεων

Γενικώς διαπιστώνεται ότι οι περισσότεροι υποψήφιοι δεν μπορούν να διακρίνουν μεταξύ της χρήσης ενός λογοτεχνικού χαρακτηριστικού και του αποτελέσματος αυτής της χρήσης.

Ποίηση

Αυτά ήταν τα πιο αδύναμα γραπτά. Οι υποψήφιοι που μελέτησαν ποίηση για την εξέταση αυτή κατά κανόνα προσέγγισαν επιφανειακά τόσο τις ερωτήσεις όσο και τα έργα. Σχεδόν δεν υπήρξαν αναφορές στα έργα σε σχέση με το ζητούμενο, ούτε ανάλυση, σύγκριση και σχολιασμός των ποιητικών συμβάσεων, έστω και γενικόλογος. Οι περισσότεροι υποψήφιοι σχολίασαν τα σύμβολα και την ειρωνεία στα έργα που μελέτησαν, ανεξαρτήτως της ερώτησης που απαντούσαν, αποκαλύπτοντας την έλλειψη προσπάθειας να διερευνήσουν τα κείμενα σε σχέση με την ερώτηση και να συνθέσουν μια προσωπική στάση στο δοκίμιό τους. Η πλειονότητα των υποψηφίων έδειξε να μην μπορεί να κατανοήσει τους όρους που χρησιμοποιήθηκαν στις ερωτήσεις, και στις ερωτήσεις που είχαν δύο ζητούμενα είτε εστίαζαν στο ένα, είτε σε κανένα από τα δύο. Στα περισσότερα γραπτά δεν υπήρχε σύνδεση των ποιημάτων που εξετάστηκαν με το έργο του ποιητή σε σχέση με την ερώτηση. Η προσπάθεια να αναλυθούν τρεις ποιητές για την απάντηση έκανε τις απαντήσεις ανεπαρκέστερες ως προς την εμβάθυνση, ακόμη και στα γραπτά όπου διαφαινόταν μια τέτοια δυνατότητα.

Ερώτηση 1.: Κανένας υποψήφιος δεν κατανόησε σωστά τον όρο «υπαινιγμός», ούτε κατάφερε να αναλύσει τη χρήση διαφορετικών ειδών υπαινιγμών και το αποτέλεσμα αυτής στα ποιήματα που εξέτασε.

Ερώτηση 2.: Οι περισσότεροι υποψήφιοι, ακόμη κι αν εντόπισαν κάποια προσωπικά ή ειδικά στοιχεία στα ποιήματα που μελέτησαν, δεν κατάφεραν να σχολιάσουν τους τρόπους με τους οποίους το υλικό αυτό έγινε τελικά, κατά τη σύνθεση των ποιημάτων που μελετήθηκαν, ευρύτερα ενδιαφέρον.

Ερώτηση 3.: Αυτή αποδείχτηκε η δυσκολότερη ερώτηση για τους υποψήφιους και η λιγότερο δημοφιλής. Οι περισσότεροι, μη κατανοώντας το ζητούμενο, απάντησαν ανατρέχοντας σε γενικού τύπου προετοιμασμένες σημειώσεις σχετικά με τα θέματα και τις τεχνικές των ποιημάτων, χωρίς συσχέτισμό με την ερώτηση.

Μυθιστόρημα

Οι απαντήσεις στις ερωτήσεις αυτές κάλυψαν όλη τη βαθμολογική κλίμακα. Οι ερωτήσεις 7 και 9 συχνά παρερμηνεύθηκαν, ενώ η 8 θεωρήθηκε πολλές φορές εύκολη, κι έτσι σ' αυτήν εντοπίζονται οι πιο επιφανειακές προσεγγίσεις. Αποδεικνύεται δύσκολη για τους υποψήφιους η επιλογή των κατάλληλων αναφορών στα μυθιστορήματα, αυτών που θα υποστηρίξουν μια πειστική απάντηση και θα αποδεικνύουν εμβριθή γνώση και κατανόηση των κειμένων σε σχέση με το εκάστοτε ζητούμενο.

Ερώτηση 7.: Σχεδόν όλοι οι υποψήφιοι εστίασαν στα στοιχεία των κοινωνικών συμφραζομένων που ήταν ανιχνεύσιμα στα έργα, αγνοώντας την ουτοπική ή τη δυστοπική μυθοπλαστική πλευρά τους, ακόμη κι αν αυτή ήταν η σημαντικότερη στα μυθιστορήματα που εξέταζαν. Πολλοί από τους υποψήφιους αγνόησαν το δεύτερο σκέλος της ερώτησης: τους τρόπους με τους οποίους ενσωματώθηκαν αυτά τα στοιχεία των κοινωνικών συμφραζομένων μέσα στο μυθοπλαστικό σύμπαν (ταυτίζοντας μονοσήμαντα την αξιοποίηση στοιχείων της αντικειμενικής πραγματικότητας με τον ρεαλισμό). Έτσι, πολλές απαντήσεις ήταν καλές, αλλά όχι πλήρεις, καθώς αποτελούσαν ένα μερικό αλλά όχι πειστικό ούτε αντιπροσωπευτικό σχόλιο για τα έργα που εξετάζονταν, με συνέπειες στη σύγκριση και την αξιολόγησή τους, όταν αυτές επιχειρούνταν.

Ερώτηση 8.: Η ερώτηση αυτή θεωρήθηκε εύκολη, κρίνοντας από το ότι πολλές απαντήσεις ήταν απλή αναδίγηση της πλοκής των μυθιστορημάτων. Κάποιοι υποψήφιοι κατάφεραν να συνθέσουν ένα πειστικό επιχείρημα σχετικά με τη δομή της πλοκής εστιάζοντας, μετά την περιγραφή της αρχικής κατάστασης, σε κάποια κεντρική ανατροπή της, αλλά πολλοί λίγοι έλαβαν υπόψη τους ότι θα έπρεπε να υποστηρίξουν πως το τελικό στάδιο της πλοκής αποτελούσε (ή, έστω, δεν αποτελούσε και γιατί) «αποκατάσταση σε ένα ανώτερο επίπεδο». Ως εκ τούτου η σύγκριση και η αξιολόγηση της δομής των έργων που εξετάστηκαν ήταν συχνά πολύ αδύναμες.

Ερώτηση 9.: Δεν ήταν όλοι οι υποψήφιοι που επέλεξαν αυτή την ερώτηση εξοικειωμένοι με τους όρους «λέω» και «δείχνω», και, επιπλέον, πολλοί αγνόησαν την επεξήγηση των όρων που ακολουθούσε στην ερώτηση. Αν μία απάντηση ήταν συνεπής, παρά τη λανθασμένη χρήση των όρων, πετύχαινε υψηλή βαθμολογία, ενώ τα λάθη στην ορολογία θεωρήθηκαν μόνο γλωσσική αδυναμία. Ωστόσο πολλές απαντήσεις ήταν ελλιπείς και επιφανειακές (σχολιάζοντας,

για παράδειγμα, μόνο τις περιγραφές ή την αφηγηματική φωνή), όπως συνακόλουθα και η σύγκριση και η αξιολόγηση των λογοτεχνικών χαρακτηριστικών. Μόνο λίγοι υποψήφιοι κατάφεραν να παρουσιάσουν και να αντιπαραβάλουν τη σχέση μορφής – περιεχομένου στα έργα που εξέτασαν.

Διήγημα

Οι υποψήφιοι που είχαν μελετήσει διήγημα έδωσαν επίσης απαντήσεις όλων των επιπέδων. Οι ερωτήσεις στο διήγημα ήταν περισσότερο σαφείς και εστιασμένες στο μερικό. Ωστόσο πολλά γραπτά ήταν πολύ παρόμοια μεταξύ τους, αποκαλύπτοντας ότι κάποιοι υποψήφιοι είχαν προσπαθήσει να αποστηθίσουν προετοιμασμένες σημειώσεις και απαντήσεις. Μερικά γραπτά ήταν και φέτος αναδιήγηση του περιεχομένου των διηγημάτων χωρίς καμία προσπάθεια ανταπόκρισης στην επιλεγμένη ερώτηση. Στις περισσότερες απαντήσεις ήταν σαφές ότι οι υποψήφιοι είχαν προετοιμάσει μόνο δύο διηγήματα, ένα από κάθε συγγραφέα, τα οποία χρησιμοποίησαν για την απάντησή τους, ακόμη κι αν αυτά ήταν ακατάλληλα για τη συγκεκριμένη ερώτηση.

Ένα διήγημα δε μπορεί να θεωρείται επαρκές δείγμα διηγηματογραφικού έργου, αν δε συνδέεται με τουλάχιστον ένα ακόμη και με το λογοτεχνικό προφίλ του εκάστοτε συγγραφέα.

Ερώτηση 10.: Το κύριο πρόβλημα με την ερώτηση αυτή ήταν ότι κάποιοι υποψήφιοι χρησιμοποίησαν ως παραδείγματα διηγήματα που δεν ήταν μικρής έκτασης, φερ' ειπείν του Βιζυηνού. Όσο περισσότερο είχαν οι υποψήφιοι εμβαθύνει στα διηγήματα και είχαν κατανοήσει τη σχέση μορφής – περιεχομένου, τόσο πληρέστερες και πιο εύστοχες ήταν οι απαντήσεις τους. Κάποιες απαντήσεις ήταν φλύαρες και μόνο εν μέρει έγκυρες, επειδή οι υποψήφιοι δεν κατάφεραν να προκρίνουν τις σχετικές με το ζητούμενο λογοτεχνικές τεχνικές, αλλά παρέθεσαν όλα τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά των διηγημάτων. Πολλοί υποψήφιοι απέτυχαν να αξιολογήσουν και να αντιπαραβάλουν τα διηγήματα που εξέτασαν σε σχέση με το ζητούμενο της ερώτησης.

Ερώτηση 11.: Παρόλο που αυτή ήταν μια πολύ σαφής ερώτηση, οι περισσότεροι υποψήφιοι ονόμασαν κάποιους τρόπους διατήρησης (ή δημιουργίας, που ήταν εκτός θέματος) της αναγνωστικής αγωνίας, αλλά αγνόησαν το δεύτερο μέρος της, τη διαφορετική χρήση αυτών των τρόπων και τα αποτελέσματά τους. Έτσι, η σύγκριση ήταν τις περισσότερες φορές σχηματική και ασύνδετη με το ζητούμενο.

Ερώτηση 12.: Παρόλο που η ερώτηση ήταν σαφής, οι περισσότεροι υποψήφιοι φάνηκε να μην την κατανοούν και, αντί να εστιάσουν στο είδος της ρήξης ή των ρήξεων του κεντρικού χαρακτήρα ή και άλλων χαρακτήρων, συζήτησαν τα διλήμματα ή τις συγκρούσεις των προσώπων των διηγημάτων (που είναι παλιότερη ερώτηση). Έτσι, οι περισσότερες απαντήσεις ήταν μόνο συμπωματικά και εν μέρει έγκυρες. Πολλοί υποψήφιοι απέτυχαν να διαχειριστούν το δεύτερο μέρος της ερώτησης και δεν ανέλυσαν τα λογοτεχνικά χαρακτηριστικά σε σχέση με το ζητούμενο. Έτσι η σύγκριση και αξιολόγηση ήταν κατά κανόνα γενικόλογες και άστοχες.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Συστήνεται οι καθηγητές να τηρούν τους όρους διδασκαλίας του μαθήματος και καθοδήγησης των υποψηφίων, όπως αυτές περιγράφονται στον οδηγό του μαθήματος (Language A :

Literature Guide) και στο σχετικό υλικό που βρίσκεται αναρτημένο στο OCC. Στα σχολεία συστήνεται να υποστηρίζουν τους καθηγητές τους στην τήρηση αυτών των όρων και στην παρακολούθηση σχετικών σεμιναρίων που οργανώνονται από τον IBO.

Οι υποψήφιοι πρέπει να ωθούνται στη διερεύνηση μιας ευρείας έννοιας της λογοτεχνίας, της σχέσης της με την ιστορική και πολιτισμική στιγμή, και του πώς αυτές διαμορφώνουν σημαντικά το λογοτεχνικό περιεχόμενο και τις συμβάσεις των γενών.

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να υποστηρίζονται, για να μπορούν να κατανοούν κριτικά τις ερωτήσεις και για να μπορούν να συνθέτουν προσωπική και τεκμηριωμένη ανταπόκριση σ' αυτές, αξιοποιώντας το υλικό της διδασκαλίας, αντί να προσπαθούν να ανακαλέσουν αυτούσιες σχολικές σημειώσεις και προετοιμασμένες απαντήσεις.

Είναι σημαντικό η λογοτεχνική θεωρία και η ορολογία, όταν διδάσκονται, να κατανοούνται και, όσο είναι δυνατόν, να αφομοιώνονται από τους υποψήφιους, ώστε να μπορούν να τις χρησιμοποιούν ως εργαλεία εφαρμόσιμα σε διαφορετικά κείμενα, και να γίνονται θεμέλιο για την προσωπική τους οπτική και την κριτική αντιμετώπιση των έργων, αντί να τις αναπαράγουν μηχανιστικά.

Κοινή αδυναμία μεταξύ των γραπτών ήταν, τηρουμένων των αναλογιών, η χρήση της γλώσσας, τόσο σε επίπεδο γλωσσικής επάρκειας όσο και σε επίπεδο ύφους. Οι υποψήφιοι θα έπρεπε να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν με τον πιο πρόσφορο και οικονομικό τρόπο το γλωσσικό επίπεδο που κατανοούν και έχουν κατακτήσει, και να αποφεύγουν τη μίμηση ενός υψηλού δοκιμαστικού ύφους που δεν ενσωματώνεται λειτουργικά και αισθητικά στον λόγο τους.

Στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας πρέπει να πρυτανεύσουν οι αρχές και η παιδαγωγική φιλοσοφία τους προγράμματος του IBO. Η διδασκαλία πρέπει να ικανοποιεί τους στόχους του αντικειμένου και να υποστηρίζει τους υποψήφιους, ώστε να αποκτούν κατά το δυνατόν τα χαρακτηριστικά του μαθητή του IB, όπως περιγράφονται στον οδηγό του μαθήματος.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 9	10 - 11	12 - 14	15 - 18	19 - 21	22 - 25

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης που φάνηκαν δύσκολα στους υποψήφιους

Αυτό που εξακολουθεί να δυσκολεύει τους υποψήφιους είναι η κριτική ανάγνωση των έργων που μελετούν. Οι περισσότεροι τα διαβάζουν πολύ επιφανειακά και είναι προθυμότεροι να

υιοθετήσουν απόψεις άλλων παρά να διατυπώσουν τη δική τους εκτίμηση γι αυτά. Κάτι άλλο που εξακολουθεί να τους δυσκολεύει είναι η συγκριτική εξέταση των έργων που χρησιμοποιούν στην απάντησή τους. Πολλά γραπτά είναι τελικά δύο παράλληλες αναλύσεις.

Πολλοί υποψήφιοι δεν καταφέρνουν να απαντήσουν με ευστοχία στην ερώτηση που επιλέγουν. Αυτό φέτος επιδεινώθηκε κάπως, επειδή τα δεδομένα που πρόσφεραν οι ερωτήσεις ήταν αρκετά αναλυτικά/εκτεταμένα/μακροσκελή και δεν κατάφεραν να απομονώσουν το ζητούμενο και να επικεντρωθούν σ' αυτό.

Σε αρκετά γραπτά διαπιστώθηκε πως οι υποψήφιοι είχαν προετοιμαστεί (ίσως μάλιστα να είχαν μάθει και απέξω) για τις ερωτήσεις του Μαΐου 2014 και 2013 και αυτό βεβαίως δεν τους βοήθησε να απαντήσουν με ευστοχία στην ερώτηση που επέλεξαν.

Τα σημεία του προγράμματος και της εξέτασης στα οποία οι υποψήφιοι φάνηκαν καλά προετοιμασμένοι

Κάθε χρονιά όλο και περισσότερο οι υποψήφιοι παρουσιάζονται εξοικειωμένοι με την ορολογία και φαίνεται πως αντιλαμβάνονται τη λειτουργία των literary features και τη σημασία των συγγραφικών επιλογών.

Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των υποψηφίων στην αντιμετώπιση των επιμέρους ερωτήσεων

Ποίηση

Οι ερωτήσεις για την ποίηση ήταν κάπως tricky για τους υποψήφιους, όχι μόνο εξαιτίας της διατύπωσής τους αλλά και επειδή το ζητούμενο της καθεμιάς δεν ήταν σαφώς διακριτό από των άλλων.

Επίσης, οι υποψήφιοι αυτοί έριξαν το βάρος της απάντησής τους στο περιεχόμενο των ποιημάτων και λιγότερο στα ποιητικά μέσα με τα οποία αυτό εκφέρεται.

Τα γραπτά αυτά έμοιαζαν πολύ μεταξύ τους και αυτό αποτυπώθηκε κάπως στη βαθμολογία τους.

Τέλος, θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως ένας περιορισμένος αριθμός ποιημάτων (π.χ. 2 από κάθε ποιητή) δεν είναι επαρκές υλικό προς εξέταση του έργου που έχει μελετηθεί στην τάξη.

Θέατρο

Κανένα γραπτό δεν απάντησε στις ερωτήσεις 4, 5 και 6.

Μυθιστόρημα

Η διατύπωση των ερωτήσεων ήταν κάπως περιπλεγμένη και αυτό δημιούργησε κάποια σύγχυση. Όσα γραπτά χειρίστηκαν την ερώτηση επωφελώς και απάντησαν τεκμηριωμένα πήραν καλό ή και πολύ καλό βαθμό, ακόμη κι αν δεν κάλυψαν όλο το εύρος του ζητούμενου.

Διήγημα.

Δύο είναι τα προβλήματα: η εντύπωση πως τα γραπτά μοιάζουν πολύ μεταξύ τους και το περιορισμένο υλικό που οι περισσότεροι υποψήφιοι χρησιμοποίησαν. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό πως ένα διήγημα από κάθε συγγραφέα δεν είναι αρκετό για να υποστηριχθεί οποιαδήποτε άποψη αλλά και για να αποδειχθεί η σωστή εφαρμογή του προγράμματος από το σχολείο.

Συστάσεις και οδηγίες για την διδασκαλία μελλοντικών υποψηφίων

Και οι μαθητές και οι καθηγητές πρέπει να διαβάσουν προσεκτικά τον Οδηγό του μαθήματος.